

**VANHOJEN KAKSIPYÖRÄISTEN PÄIVÄ
LIEDOSSA NAUTELANKOSKEN MUSEOSSA
lauantaina 17.7.2021 klo 12–16**

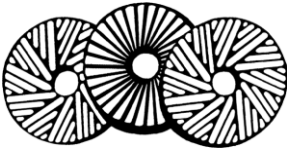
Nautelankosken museon pihalla pääsee lauantaina 17.7.2021 puolestapäivästä alkaen katselemaan vanhoja kaksipyöräisiä eli moottoripyöriä ja mopedeja neljän tunnin ajan. Päivään voi myös saapua omalla vanhalla kaksipyöräisellä ja liittää ajokkinsa esillä olevien mopojen ja moottoripyörien joukkoon kaikkien ihasteltavaksi. Nähtävillä museon pihalla on ainakin Jawan mopo 1980-luvulta ja saksalainen Simson RS2. Harvinaisin näytillä oleva ajoneuvo on 1960-luvun alkupuolelta oleva Pyrkijä-mopo.

Vanhin esittelyssä oleva moottoripyörä on vuoden 1937 mallia oleva saksalainen NSU. Nähtävillä on lisäksi ainakin 1950-luvun loppupuolelta olevat tsekkiläinen Jawa ja venäläinen IC-moottoripyörä sekä venäläinen sivuvaunullinen moottoripyörä K70 vuodelta 1966. Paikalle saatavat ajoneuvot selviävät lopullisesti vasta tapahtumapäivänä, joten parhaiten esillä olevasta moottoripyörä- ja mopovalikoimasta pääsee perille saapumalla museon pihalle niitä katselemaan.

Moottoripyörät ja mopedit Suomessa

Moottoripyörillä on ajeltu Suomessa yli 120 vuotta, muutaman vuoden kauemmin kuin autoilla. Ensimmäiset moottoripyörät Venäjän vallan aikaisessa Suomen suuriruhtinaskunnassa olivat tuontitavaraa. Todennäköisesti Suomen varhaisin moottoripyörämainos julkaistiin toukokuussa 1895 tamperelaisessa Aamulehdessä. Saman vuoden kesällä tiedetään liikenteessä olleen jo ainakin kaksi moottoripyörää. Varmat tiedot autoista Suomessa ovat neljä vuotta moottoripyöriä myöhemmin.

Mopedit eli mopot kehittyivät puolestaan polkupyöristä, joihin oli liitetty apumoottori. Kone ja Terä Oy valmisti pienen erän Peto-mopoja vuonna 1955. Varsinaisen suomalaisen mopohistorian aloitti Helkaman Hopeasauma Mopo, jonka ensimmäiset sarjavalmistuserät valmistuivat Hangon tehtaalla vuonna 1956. Hopeasauman mallinimi Mopo vakiintui kansan suussa nopeasti mopeditien yleisnimeksi, vaikka kielitoimista yritti ehdottaa ajoneuvon viralliseksi nimeksi nopsoa. Mopokulttuurin kukoistuskausi alkoi vuonna 1957, jolloin poistettiin ajokorttipakko alle 50-kuutioisilta ajoneuvoilta, joiden rakenteellinen nopeus oli korkeintaan 35 km/h. Mopokauppa vapautui lisenssien vaikutuksesta vuonna 1960, ja seuraava vuosi olikin mopokaupan huippuvuosi. Suosituimmaksi – ja ehkä kaikkien aikojen tunnetuimmaksi – mopomalliksi tuli turkulaisen Tunturipyörä Oy:n valmistama levyrunkoinen perusmopedi, joka tunnetaan yleisesti nimellä Pappa-Tunturi. Pappa-mopoa valmistettiin vuosina 1959–1987 ja se oli pääasiassa vanhojen miesten kulkuneuvo. Tunturin ohella toinen Suomessa suosittu mopomerkki oli Solifer, jota valmistettiin erilaisina versioina vuosina 1957–1985.

NSU ja Pyrkijän mopo

NSU oli aikanaan merkittävä saksalainen polkupyörien, skoottereiden, moottoripyörien ja autojen valmistaja. Yhtiö perustettiin vuonna 1873 Riedlingenissä kutomokoneiden valmistajaksi, mutta se muutti vuonna 1880 Neckarsulmin kaupunkiin. Kaupungin nimestä tulee yhtiön nimi NSU. Moottoripyörien valmistamisen yhtiö aloitti vuonna 1901 ja 1950-luvun puolivälissä se oli maailman suurin moottoripyörien valmistaja.

Pyrkijän mopo on lähempää tuotantoa, sillä Pyrkijä Oy toimi Liedossa ja Turussa vuosina 1906–1989. Pyrkijän tunnetuimpia tuotteita olivat Pyrkijä-mopojen lisäksi Pyrkijä- ja Pyymerkkiset polkupyörät. Pyrkijä oli ensimmäinen suomalainen moottoripyörämerkki. Mopedaja Pyrkijä valmisti vuosina 1955–1971, kevytmoottoripyöriä valmistettiin 1930-lopulla joitakin kappaleita. Mopot ja kevytmoottoripyörät valmistettiin Turun tehtaalla.

Vanhojen kaksipyöräisten päivän ajan on Nautelankosken museon vesimyllyssä ja myllärintuvassa on avoimet ovet ja molemmissa opas paikalla. Kauden näyttelyinä on Lauri Nautelan museossa Käyttöön ja koristeeksi – sota-ajan puhdetyöt sekä myllärintuvan kamjossa siirtokarjalaisista kertova Evakon tie. Lauri Nautelan museosta löytyy myös museon kahvila ja käsienpesumahdollisuus. Tapahtumaan ja museon näyttelyihin on vapaa pääsy. Tapahtuman järjestelyissä otetaan huomioon voimassa olevat suositukset.

Museon alueella on rajoitetusti pysäköintitilaa, joten autoja toivotaan jätettävän läheisen Pahkamäen koulun pihalle (Vanha Tampereentie 1605), josta on kävelymatka museolle. Jos tapahtumaan saapuu vanhalla moottoripyörällä tai mopedilla, voi ajaa museon pihalle saakka ja tuoda oman kulkuneuvonsa esillä olevien lisäksi nähtäville. Jos tuo autokyydillä vanhan kaksipyöräisen esittelyyn museolle, toivotaan tuomisen tapahtuvan ennen puoltapäivää, jotta tapahtuman aikana olisi museon pihalla mahdollisimman vähän autoliikennettä.

Tapahtuman järjestää Liedon museo.

Tapahtumapaikka: Nautelankosken museo, Nautelankoskentie 40, 21360 Lieto As.
Nautelankosken museo, kahvila ja museopuoti ovat avoinna 8.8.2021 asti
joka päivä kello 11–17.

Lisätiedot:

Liedon museo
p. 050 593 1692
info@liedonmuseumo.fi
www.liedonmuseumo.fi